

Lågdalsmuseet, Kongsberg 7/11-32.

Universitetets Oldsaksamling
Jnr. 211

Universitetets oldsaksamling,
Oslo.

Fremsender herfra en del oldfund som er mottatt i senere tid, bl. a. den steinøks som tidligere er meldt. Likeså de to steinøkser som jeg antog å få nærmere eftersøkt. Den ene viser sig å være en geologisk tildannet kuriositet, men sender den dog med til eftersyn.

Samtidig må jeg fremføre min beste takk for tilsendt liste over oldfund fra Sandsvær. Det forekommer mig at det skulde være liten grunn til å anta at forholdene skulde være anderledes i Sandsvær i stenalderen enn de andre Østlandsbygder. Avstanden fra Vestfold og Drammensbygdene er jo ikke så stor. Det er imidlertid påfallende at det er gjort så lite fund fra denne tid i Komnes og Tuft. Det kunde muligens ha sin forklaring i ^{at} folk har vandret inn fra Eiker? Kan stenmateriellet gi noen hóldepunkter her?

Med det samme skal jeg nevne en del feil som må være kommet inn i den fortegnelse jeg mottok fra Dem. Der er nevnt en stenøks fra Haugerud. Dette skal vel være feilskrift for Laugerud i Østre Hedene stad. Der blev nemlig funnet en stenøks omkring 1920, visstnok innsendt av Peder Ås.

Om gravfundet fra Sending som blev innsendt herfra, kan jeg enda ikke gi nærmere opplysninger. Vedkommende som hadde vært med ved kjøringen, kunde ikke huske annet enn at de to spydodder blev

funnet på samme sted. Der skulde ha vært endel andre smågjenstander, som blev kastet bort, bl. a. en ring som hadde gått i stykker.

Var for noen uker siden på gården Store-Hassel i Ø. Sandsvær.

Obs
Der finnes antagelig en gravhaug (bronsealder). Fra toppen var det gravd et stykke ned. Gårdens nuværende eier gav følgende opplysninger:

Han overtok gården for ca. 20 år siden. Den forrige eier skulde som liten gutt ha vært med på å grave. Men da de hadde kommet med til noen stenheller var de blitt nektet av sin far å grave lenger.

Hellene var enda på plass. Haugen har antagelig vært over meteren i høide med et tverrmål av 7-8 meter. En sten-satt ring rundt haugen er meget tydelig, radius omtrent 5 meter. Jeg nevner dette da eieren mente at han kom til å flytte sommerfjøset sitt bort på høiden der.

På samme gård må det på en bakkekam ved husene ha ligget 3 grahauger (stendynger). Her er blandt annet funnet flere vevlodd av klebersten, form som det eksemplar som blev fremsendt herfra for en tid siden. Fra hvilken tid skriver de sig?

Vedlagt følger liste over jordfund som fremsendes til registrering.

Erbødigst

Olaus Løvst

Besv 10/XI-32

debra

S.G./K.

10 november 1932.

Til Lågdalsmuseet.
Kongsberg.

Vi erkjenner med takk mottagelsen av Deres ærede av 7 ds. og likeledes de omskrevne oldsaker. Med hensyn til den omskrevne öks fra Haugerud, så skal feilen bli rettet i våre kataloger. Vi vilde envidere sette pris på om De vilde opgi oss hvem som er eier av gravhaugen på gården Store Hassel i Östre Sandsvær, da vi av Deres brev ser at han önsker å flytte sit sommerfjös bort på haugen eller röisen. Efter fredningsloven av 13 juli 1905 er det nemlig ikke adgang til "forandre" ett minnesmerkes utseende uten derom å gjöre anmeldelse til lensmannen.

Med hensyn til de innsendte oldsaker, så er naturdannelsen og rullestenen fra Kongsberg uten interesse for oss, likeledes den lille jerngaffel fra Frogner. Disse saker sendes derfor idag tilbake til Dem i særskilt pakke. De to stenökser med skafthull skal vi sende tilbake til Dem når de er katalogisert og tegnet. De skriver sig fra yngre stenalder. Den omskrevne ring fra Lintvedt er en dörring av middelaldersk type, også den skal De få tilbake når ~~Dxxfärxtiikbæke~~ den er katalogisert og fotografert. Derimot beklager vi å måtte meddele at vi overfor gravfundet fra Frognerhagen i Nore må gjöre gjeldende vår innlösningsret i henhold til lov av 13 juli 1905 §7.

Universitetets Oldsaksamling
Topografisk Arkiv

Lågdalsmuseet, Kongsberg 14/11-32.

Universitetets Oldsaksamling
Jnr. 210

Universitetets Oldsaksamling,
Hr. professor Brøgger,
Oslo.

For mottatt skrivelse av 10 d. m. fremføres vår
beste takk.

Eier av gården Store Hassel er gårdbr. Johan Loe, adr.
Store Hassel, pr. Krekling st.

Med hensyn til scramasaksen fra Frognerhagen i Nore
er det oss en glede å kunne skjenke Oldsaksamlingen dette fund
vederlagsfritt. Vi er fullt klar over at det mindre får vike for
det større. Vi har jo bare grunn til å være takknemlige for all velvilje
Oldsaksamlingen har vist når det gjelder andre oldfunn.

Der er senere kommet 2 små ringer, visstnok av bronse, ^{og sølv} samt et lite
stykke flint fra samme sted. Hvorvidt dette har noen forbinneelse med
det øvrige fund, har jeg f. t. ikke kjennskap til. Dette skal vi
imidlertid forsøke å få bragt på det rene, og sende inn de nevnte
ting.

Idet jeg atter vil få takke for de fremsendte opplysninger

tegnest ærbødigst

Olav Sævi

Besv 16/11-32
Takkelsen sendt

hestoa

S.G./K.

16 november 1932.

Hr. Gårdbruker Johan Loe.
Store Hassel.
pr. Krekling st.

Da Samlingen har bragt i erfaring at De på Deres eiendom skal ha endel gravhauger og at en av disse muligvis vil bli utsat for forandring i sit utseende ved flytting av ett sommerfjøs, tillater vi oss herved å forespørre om dette er tilfelle. Likeledes vil vi gjerne ha meddelelse om haugensantal, størrelse og beliggenhet i forhold til husene på gården. Deres opplysninger om disse fortidsminner kan sendes portofritt i vedlagte konvolutt, merket Universitetets Oldsaksamling.

Vi tillater oss forøvrig å henvise til lov av 13 juli 1905 om fredning og bevaring av fortidslevninger, hvorav ett eksemplar følger vedlagt.

Ærbødigst

bilag.

Store Hassel pr. Krekling st. 21/11 32.

Universitetets Oldsaksamling
Topografisk Arkiv

Universitetets Oldsaksamling,
Oslo.

Universitetets Oldsaksamling

Jnr. 208

Deres ærede skrivelse av 16. ds. har jeg mottat og tillater mig i den anledning at meddele at det muligens kan være en gravhaug paa min eiendom paa det sted ~~hvor~~ hvortil jeg hadde tenkt at flytte mit sommerfjøs.

Dette blir da utsat til stedet blir undersøkt.

Denne gravhaug ligg er ca. 10 m. lang og ca. 6 m. bred og ligger i ca. 100 m. avstand i sydvestlig retning fra husene paa eiendommen.

Nogen anden haug som muligens kan være gravhaug tror jeg ikke findes paa min eiendom.

Deres nærmere meddelelser imøtesees.

Ærbødigst

Besv 23/XI - 32

Johan Loe Hassel

*ekstra
bilag*

23 november 1932.

S.G./K.

Hr. Gårdbruker Johan Loe.Hassel.
Store Hassel.
pr. Krekling st.

Vi har med takk mottatt Deres ærede av 21 ds. angående gravhaugen på Deres eiendom. Før vi tar nogen videre bestemmelse angående denne sak, tillater vi oss å forespørre om De ikke på Deres eiendom har en annen passende tomt hvorpå De kan anbringe Deres sommerfjøs, slik at beskadigelse av haugen kan undgås.

Deres ærede svar kan sendes portofritt i vedlagte konvolutt, merket Universitetets Oldsaksamling.

Arbødigst

bilag.

Universitetets Oldsaksamling
Topografisk Arkiv

Store Hassel br. Krekling st. 7/12 32.

Universitetets Oldsaksamling
Topografisk Arkiv

Universitetets Oldsaksamling,

Oslo.

Universitetets Oldsaksamling

209

Som svar paa Deres ærede av 23. f. m. kan meddeles at jeg i løpet av vinteren kommer en tur til Oslo og skal da komme indom Dem for at tales ved om saken.

Det blir intet foretat av mig med hensyn til bygging för sommeren kommer.

Ærbødigt

Johan Loe Hassel

14/6-33.

Johan Loe Hassel var innom angående vedlagte sak.

Der er fire gravhauger på stedet, men det er bare en av dem som ligger i veien for det påtenkte sommerfjøs, som dog først vil bli bygget til hösten. Det er vanskelig å finne en tomt til fjöset hvorved haugen ikke vil bli berört, da fjöset må ligge ved siden av en bekk og det er ledninger ved siden av som hindrer å flytte tomten. Hagens topp er tatt tidligere og man er kommet ned på noen stener, senere er intet tatt.

Lovet svar om vi kan sende noen opover.

Sigurd Grieg.

2.

Dette fund som skriver sig fra merovingertiden, 7-8 århundre, er meget sjeldent. Sverdet er en tidlig scramasax med båndornamenter på bladet, som er helt enestående i vår Samling. Vi håper derfor at De forstår at dette fund er av så stor videnskabelig verdi^g at det av hensyn til forskningen bör opbevares i landets arkeologisk centralinstitut.

I tilfelle av at Lågdalsmuseet har hat noget utlegg ved erhvervelsen er vi selvsagt villig til å refundere museet, samtlige utlegg.

Det er vanskelig uten nærmere videnskabelige undersøkelser å uttale sig om innvandringsproblemer vedkommende stenalderen i Sandsvær, som De nevner. Vevlodder av klebersten, såkaldte kjåstener har vært brukt fra vikingetiden helt til våre dager. De er derfor umulig å tidfeste, når de ikke er funnet sammen med andre saker.

Med hensyn til den omskrevne dörning, så har den neppe noget med Olavskultus å gjøre.

Med beste takk for innsendelsen,

ærbødigst